Újdonságok a gazdasági és pénzügyi jogszabályozásban XXXI. rész

PÁSZTOR CSABA

A Hivatalos Közlöny I. részének 2005/777–2005/895-ös számaiban megjelent gazdasági, pénzügyi újdonságok a következő témaköröket ölelik fel:

1. adózás, adóbevallás;
2. munkabérszerződések, munkabérre befizetendő összegek;
3. vám, áfa, luxusadó, pénzmosás, nyereségadó;
4. privatizáció, kedvezmények kis- és középvállalatok részére, mezőgazdasági pénzkiegyenlítések, tőzsdepiaci normák;
5. nyugdíjak, ösztöndíjak;
6. ingatlanok és földterületek visszaigénylése, tűzoltósági kötelezettségek, fiskális kasszagép-használat;
7. külföldi utazás, helységnevek, fogyasztóvédelem, a kereskedelmi társaságok bejegyzése.

1.1.A 2003/92-es sz. kormányrendeletben (2005/863-as sz. H.K.) a fiskális eljárás törvénykönyve kerül újraközlésre.

1.2. A fiskális közigazgatási ügynökség 2005/519-es sz. rendelete a (2005/893-as sz. H.K.) jóváhagyja a 2005/92-es sz. kormányrendelet IX. fejezetének alkalmazására való módszertani normákat.

2.1. A munkaügyi miniszter 2005/596-os sz. rendelete (2005/779-os sz. H.K.) a havi nyilatkozatok típusnyomtatványainak modelljeit tartalmazza, amelyeket havonta kell leközölni a Területi Nyugdíjosztályoknak (az 1.2 és az 1.1 mellékletek).

2.2. A 2005/786-os sz. közigazgatási és belügyminisztériumi rendelet (2005/844-es sz. H.K.) megváltoztatja és kibővíti a 2005/712-es sz. rendeletét az alkalmazottak kiképzését illetően.

3.1. A fiskális közigazgatási ügynökség 2005/6.603-as sz. rendelete megváltoztatja és kibővíti az egyszerűsített vámolási szabályzatot (2005/781-es sz. H.K.).

3.2. A 2005/1.330-as sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2005/883-as sz. H.K.) az ÁFA-nyilatkozat negatív értékének visszaigénylésére vonatkozó módszertani normákat tartalmazza.

A fenti rendelet megváltoztatja és kibővíti a 2005/967-es sz. pénzügyminisztériumi rendeletet az ÁFA-nyilatkozat negatív értékének visszaszolgáltatására vonatkozó módszertani normákat illetően.

3.3. Az Állami Vagyonérték Bizottság 2005/52-es sz. rendelete (2005/885-ös sz. H.K.) jóváhagyja a 2005/11-es sz. rendeletét a pénzmosásnak a tőkepiacon való elkerülésére és leküzdésére vonatkozóan.

4.1. A 2005/934-as sz. kormányhatározat (2005/784-es sz. H.K.) jóváhagyja a 2005/231-es sz. törvényt, vagyis a mezőgazdasági beruházásokat illető kedvezvények alkalmazására vonatkozó módszertani normákat.

4.2. A 2005/123-as sz. sürgősségi kormányrendelet (2005/843-as sz. H.K.) megváltoztatja és kibővíti a szerzői jog és kapcsolatos jogokat tartalmazó 1996/8-as sz. törvényt.

4.3. A mezőgazdasági, erdő- és falufejlesztési miniszter 2005/979-es sz. rendelete (2005/876-os sz. H.K.) tartalmazza a beruházási létesítmények megnevezését és az igényelhető kölcsönök objektívumkénti maximális értékét a 2005-ös évben.

5.1. Az oktatás- és kutatásügyi miniszter 2005/4.923-as sz. rendelete (2005/859-es sz. H.K.) jóváhagyja a 2005/769-es sz. kormányhatározat alkalmazására vonatkozó módszertani normákat a faluról származó egyetemi hallgatóknak osztott ösztöndíjak folyósítását illetően.

6.1. Az 1999/83-as és a 2000/94-es sz. sürgősségi kormányrendeletek, a tulajdonjog- és a törvénykezésben alkalmazandó reformokat illetően, a 2005/247-es törvény alapján, újraközlésre kerülnek a 2005/797-es sz. H.K.-ben. A sürgősségi kormányrendeletek a nemzeti kisebbségek, valamint az egyházak tulajdonában volt ingatlanok visszaszolgáltatására tartalmaz jogszabályokat.

6.2. A 2001/10-es sz. törvény is újraközlésre kerül (2005/798-as sz. H.K.), figyelembe véve a 2005/247-es sz. tulajdonjogi- és törvénykezési reformtörvényt.

6.3. A 2005/897-es és 798-as sz. H.K.-ban mezőgazdasági, erdészeti- és falufejlesztési miniszter, valamint a belügyi és közigazgatási miniszterek közös rendelete (2005/847-es sz. H.K.) a földterületek mezőgazdasági forgalomból való kivonására szükséges jogszabályozást tartalmazza.

6.4. A 2005/1.120-as sz. kormányrendelet (2005/886-as sz. H.K.) megváltoztatja és kibővíti a földterületek visszaigénylése esetén alkalmazandó módszertani normákat illetően. A visszaigénylés kérvényezési határidejét 2005.11.30-ig hosszabbították meg.

7.1. A belügyi- és közigazgatási minisztériumi 2005/820-as sz. rendelete (2005/877-es sz. H.K.) általános szabályokat tartalmaz a külföldi utazások esetén, amely szerint az országhatárnál, az Európai Unió országaiba való utazások esetén, legalább 150 eurót kell felmutatni személyenként, vagy ennek az értékét más pénznemben.

Rezumatul revistei

Memento. Cu ocazia aniversării a 200 de ani de la nașterea lui gr. Mikó Imre

JÓZSEF SOMAI

Cărturarul maghiar gr. Mikó Imre, născut la 4. sept. 1805, din Zăbala, jud. Covasna, după prăbușirea revoluției maghiare din 1848, a fost un vestit susținător și organizator al culturii, științei și economiei din Ardeal. De numele lui se leagă înființarea Asociației Gospodarilor Ardeleni (1854) și Societății Muzeului Ardelean (1857), fiind la ambele președinte și conducător însuflețit pînă la decedare (1876). În urma eforturilor din acea perioadă, cele două organizații (cu întreruperi periodice de războaie și comunism) au desfășurat o activitate însemnată pentru dezvoltarea culturii și a economiei ardelenești pînă în zilele noastre.

Economia mediului agricol și dezvoltarea regională în Uniunuea Europeană și Ungaria (Analiza de proces, evaluarea situației și schița de dezvoltare)

JÓZSEF ÁNGYÁN

Autorul, profesor universitar, directorul Institutului de Economie Regională și a Mediului la Universitatea Szent István din Gödöllő (Ungaria), în expunerea ținută la a VII-lea conferință a Forumului Civil, care a avut loc la Cluj-Napoca în zilele de 9-10 septembrie 2005, pornind de la procesul de dezvoltare european și ungar, din experiența acestora, și luând în considerare direcția de dezvoltare ce se conturează în zilele noastre în practica politicii agrare ungare, a prezentat o imagine generală a aspectelor și a elementelor pe baza cărora devine posibilă formarea unei strategii amicale față de mediu și societate, o strategie de calitate de dezvoltare agricolă și regională.

În partea întroductivă se precizează că agricultura niciodată nu a fost o simplă ramură de producție de mărfuri. Pe lângă producție de alimente și de diverse materii prime a satisfăcut și alte sarcini, "a produs" particularitățile de meleaguri, natură vie, sol, apă, mediu și a creat posibilitate de muncă, de existență populației din mediul rural. Aceasta caracterizează si agricultura zilelor noastre. După curba de industrializare a agriculturii, după încercările de maximizare a producției, s-a ajuns la concluzia că, pe lângă sarcinile de producție, agricultura trebuie să însușească și sarcini legate de mediul înconjurător, sociale, de folosire a forței de muncă. Acestea din urmă reprezintă prestări de servicii social-ecologice, de deosebită importanță pentru întreaga societate, precum și pentru comunitățile locale, care se formează local, care nu pot fi importate, și pentru care agriculturii revine dreptul la o compensare materială importantă. Aceste constatări au dus pe continentul nostru la elaborarea modelului agrar multifuncțional, la reforma comună a politicii agricole și regionale, la constituirea sistemului de ajutor și a surselor bugetare europene.

În continuare se prezintă cu un lux de amănunte măsurile inițiate în agricultura ungară pentru realizarea acestor cerințe, urmărind păstrarea naturii (a particularităților locale, a sistemului ecologic, a multitudinii de rase, de genetică), menținerea sistemelor de folosire a pământului, ținându-se cont de aspectele de ecologie și culturale, sprjinirea dezvoltării economice, precum și satisfacerea sarcinilor de educare, de învățământ, de cercetare, de monitorizare pe plan local, regional, național etc.

Sunt înșirate acțiunile, fondurile, modelele întroduse în Ungaria legat de agricultura "multifuncțională", în scopul menținerii, păstrării economiei de mediu și regionale, care încep să dea roadele.

Șansele economice comunității maghiare din Transilvania

JÓZSEF SOMAI

Studiul pornește din presupunerea faptului că în prezent nu există minimumul economic necesar pentru a se păstra în viitor la locurile bățtinașe. Acest pericol îndeosebi dăinue în mediul rural, ținând seamă că condițiile de rămânere la locurile de naștere se leagă în mare măsură de condițiile economice și sociale existente. Pentru a crea condiții coresponzătoare de menținerea unei trai acceptabil pe ținuturile provinciale, este necesar mai întâi să se cunoască tendințele de dezvoltare ale acestora în următoarele probleme: evoluarea

demografiei, situația infrastructurii, situația ocupării locurilor de muncă, nivelul technologic, sistemul gospodăresc, situația avuției, griji sociale; luarea de decizie și cauzele neputinței în mediul rural. Pe lângă aceste tendințe se vor analiza acele factori care asupra șanselor amintite au un efect deosebit cum sunt: globalizare, regionalizare și integrare europeană. După părerea autorului ieșirea din acest impas social este posibil numai prin solidarizare a celor care și astăzi trăiesc în frica moștenită în urma traiului comunismului și resping orice cooperare. În concluzie autorul arată că în cazul în care mediul rural nu reușește să se aclimatizeze la condițiile integrării europene este pierdut.

Pregătirea economiștilor în cadrul liniei maghiare a Facultății de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor din cadrul Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

MÁRIA VINCZE

Lucrarea oferă o descriere sumară a evoluției procesului creării și extinderii a liniei maghiare din cadrul Facultății de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor ai Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca. Accentul cade asupra acelor aspecte care vizează mai ales comunitatea de cadre didactice și de studenți ai liniei maghiare din cadrul facultății, și care condiționează competitivitatea acestei forme de pregătire în condițiile trecerii la reforma Bologna și aderarea apropiată a României la Uniunea Europeană. Din compararea situației privind oferta de locuri la nivelul liniei maghiare din Cluj și cererea pentru ocuparea acestora se poate observa preferința unor grupuri de potențiali studenți pentru a învăța în cadrul institutelor de învățământ fie pe plan local, în orașe mai mici sau în capitala țării, respectiv dorința de a învăța în limba română. Un motiv evident al renunțării la petrecerea anilor de studenție în străvechiul centru cultural al Ardealului ar putea fi costurile relativ ridicate ale subsistenței în Cluj, dar ar trebui analizate și alte motive ale neocupării locurilor oferite. În condițiile în care funcționează mai multe centre de pregătire a economiștilor în limba maghiară, iar indicatorii demografici arată tendința descreșterii accentuate a numărului de tineri care vor înscrie la facultăți, ar trebui gândit cu mai multă responsabilitate despre dezvoltarea viitoare a învățământului economic în Ardeal. Un prim pas ar putea fi acea de a crea rețeaua de parteneriat între toate centrele în care se desfășoară pregătirea economiștilor maghiari și a concepe strategia de dezvoltare pe viitor.

Învățământ superior în limba maghiară în domeniul economic la Universitatea Sapientia

ÁRPÁD SZABÓ

Articolul descrie evoluția în timp a învățământului superior în limba maghiară din domeniul economic în România post-revoluționară. Prima instituție care a făcut pași importanți în acest proces a fost Universitatea Creștină Partium din Oradea. Au urmat Facultatea de Științe Economice a Universității Babeș-Bolyai din Cluj, mai apoi Facultatea din Miercurea Ciuc a Universității Sapientia.

Aceasta din urmă este prezentată mai pe larg în articol. Sunt descrise secțiile și domeniile de studiu, componența corpului didactic și posibilitățile de a studia și a cerceta la Facultatea de Științe Economice și Umane din Miercurea Ciuc. Nu în ultimul rând, se prezintă și Asociația Studenților precum și serviciul evanghelic al facultății.

Noutăți în legislația economică și financiară

CSABA PÁSZTOR

Noutățile economice și financiare publicate în edițiile 47/2005 – 235/2005 ale Monitorului Oficial cuprind următoarele teme:

1. impozitare, declarație pe venit global
2. amortizarea mijloacelor fixe, estimare
3. contracte de muncă, sume plătite pentru salarii
4. taxă vamală, TVA, accize, spălare de bani, impozit pe profit
5. privatizare, reduceri/subvenții pentru întreprinderile mici și mijloci, compensațiile bănești din agricultură, normele de pe bursa de valori
6. auditare finacială, control contabil
7. pensii, burse
8. norme de contabilitate, funcționarea cooperativelor de credit
9. solicitarea imobililor și a terenurilor, obligațiile pompierilor, utilizarea casei fiscale
10. călătorie în străinătate, numele de localități, protecția consumatorului, înregistrarea societăților comerciale.

Contents

Memento. On the 200th birthday anniversary of gr. Imre Mikó

JÓZSEF SOMAI

The Hungarian Scholar gr. Imre Mikó was born on 4th sept. 1805. in Zabola, in the county Covasna. After the collapse of the Hungarian revolution in 1848 he was a famous sustainer and organizer of the cultural, scientific and economical life from Transylvania. The foundation of the Transylvanian Householders' Association (1845) and of the Transylvanian Museum's Society(1857) is related to his name, for he was the manager and animated leader of both until his death(1876). Consequently to the efforts invested in that period the two organizations (with periodical interruptions caused by wars and the communism) carried considerable activities for the development of the Transylvanian culture and economy up to our days.

The economy of the agrarian environment and regional development in the European Union and Hungary (Process analysis, evaluation of the situation and sketch of development)

JÓZSEF ÁNGYÁN

The author is a University Professor and Director of the Institution of Regional and Environmental Economy at the St. Stephen University from Gödöllő (Hungary). His theory is based on the process of European and Hungarian development, on these experiences. He also takes into consideration the direction of development which finds its outlines in the practice of Hungarian agrarian politics in our days.

In his exposion made with the occasion of the fourteenth national conference of the Hungarian economists from Romania which took place at Odorheiu Secuiesc between the September 23 and 25 2005. he presented general image of the aspects and basic elements. These make possible the shaping of an amicable strategy towards the environment and society, of a strategy of quality for the agrarian and regional development.

In the introductory part the author makes it clear that agriculture has never been a mere branch of goods production. Besides the production of food and raw material it has also satisfied other tasks as well: it has "produced" the peculiarities of the regions live nature, soil, water, environment and it has also created work and living possibilities for the population in the rural areas. This characterizes the agriculture as well in these days. After the turn of industrializing the agriculture, after the efforts invested in making the most out of production the following conclusion was drawn: besides the tasks of production agriculture also has to appropriate tasks connected to the surrounding environment, to social life, to the use of work force. The latter represents performance of socio-ecological services of utmost importance for the entire society as well as for local communities which can not be imported and because of which agriculture has the right to an important financial compensation. These findings have lead on our continent to the elaboration of the multifunctional agrarian model, the common reform of the agrarian and regional politics, and to the constitution of the help system and that of the European budgetary sources.

In the following there are presented with lavish details the means initiated in the Hungarian agriculture for the fulfilling of these requests. The author keeps in view the protection of nature (local peculiarities, ecological system, race and genetic multitude), the maintenance of the system of using land (keeping track of the ecological and culture aspects), the support of economical development, as well as the satisfaction of educational tasks, research tasks, monitorisation on a local, regional, national level, etc.

There are enlisted the actions, funds, models that have been introduced in Hungary regarding "multifunctional" agriculture with the aim of maintaining, keeping environmental and regional economy which is beginning to bring fruit.

Economical chances for the Hungarian community from Transylvania

JÓZSEF SOMAI

The study starts with the presupposition that in the present days the economical minimum necessary to survive on native grounds does not exist. This danger persists especially in the rural regions, taking into account that the conditions for survival on native land are highly related to the conditions of economic and social life. In order to create appropriate conditions for the maintenance of an acceptable living in provincial regions it is firstly necessary to get familiar with the development tendencies of these in the following cases: demographic development, infrastructural situation, the situation of filling work places, technological level, household system, the situa-

tion of riches, social concerns, making decisions and the reason of inability in rural regions. Besides these tendencies there are analyzed those factors which have a special effect upon the chances mentioned earlier, such as globalization, regionalization and integration into the European Union. In the author's opinion, the way out of this social deadlock is only possible trough making common causes of those still living with the inherited fear-consequence of communistic living conditions-and rejecting any kind of co-operation. As a conclusion the author shows that in case if the rural regions do not succeed in adapting themselves to the conditions for integration into the European Union they are lost.

Training of economists within the Hungarian line of the Faculty of Economical Sciences and Business from within the Babeş-Bolyai University Cluj-Napoca

MÁRIA VINCZE

The essay offers a summary description of how the process of creation and extension of the Hungarian line has developed within the Faculty of Economical Sciences and Business of Babe?-Bolyai University Cluj-Napoca. There are emphasized those aspects which endorse especially the community of the didactic corpus and of the students within the Hungarian line of the faculty. These are also a condition of the competitiveness of this kind of training in the conditions of passing to the Bologna reform and of the appropriate adherence of Romania to the European Union. From the comparison between the situations regarding work place offers the level of the Hungarian line from Cluj and the applications for these one can notice a preference of some groups of potential students for studying within educational institutions which may be local ones, in small towns or in the capital city, respectively students' wish to study in Romanian. An obvious reason for giving up on spending university years in the ancient cultural center of Transylvania could be the relatively high costs of the life in Cluj but other reasons of not filling the offered places should also be analyzed. Because of the conditions in which several centers for training Hungarian economists are functioning and because demographic indicators show a tendency of emphasized decreasing of the nr of youngsters who would like to study at faculties we should think with more responsibility the future development of the economic education in Transylvania. A first step could be the creation of a network of partnership among all centers where a training of Hungarian economists is going on and the conception of the developing strategy for the future.

Post-high-school education in Hungarian within the field of economics at Sapientia University

ÁRPÁD SZABÓ

The article contains the description of the evolution in time of the post-high-school education in Hungarian within the field of economics in the post-revolutionary Romania. The first institution that made important steps in this process was the Partium Christian University from Oradea. It was followed by the Faculty of Economical Sciences of Babeş-Bolyai University from Cluj and then by the Faculty of Sapientia University from Miercurea Ciuc.

The latter is presented more detailed in the article. There are described the specializations and the fields of studies, the composition of the didactic corpus and the possibilities to study and make research at the Faculty of Economical and Human Sciences from Miercurea Ciuc. Lastly there is presented the Students' Association and Evangelical Service of the Faculty.

Novelties of the field of economical & financial law

CSABA PÁSZTOR

In the editions 563/2004-1283/2004 ad 1/2005-46/2005 of the 1st part of the official gazette was published some economical and financial news. This contains the following topics:

1. tax payment, tax return
2. amortization of fixed asset, appraisal
3. pay contracts, sums for wages
4. customs, vat, tax for luxury, money laundry, profit tax
5. privatization, advantages/discounts for small and middle size companies, economical money leveling, stock market norms
6. financial auditing, examinations of record keeping
7. pensions, scholarship
8. record, keeping norms, functioning of credit co-operations
9. claim of estates and land, obligations of the fire department, cash register
10. travelling abroad, names of localities, protection of the costumer entry of commercial companies.

translated by Darvas Noémi

Cuprins

József Somai:
Memento. Cu ocazia aniversării a 200 de ani de la nașterea lui gr. Mikó Imre 1
József Ángyán:
Economia mediului agricol și dezvoltarea regională în Uniunuea Europeană și Ungaria
(Analiza de proces, evaluarea situației și schița de dezvoltare) 1
József Somai:
Șansele economice comunității maghiare din Transilvania 12
Mária Vincze:
Pregătirea economiștilor în cadrul liniei maghiare a Facultății de Științe Economice
și Gestiunea Afacerilor din cadrul Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca 17
Árpád Szabó:
Învățământ superior în limba maghiară în domeniul economic la Universitatea Sapientia 22
Orsolya Zemba:
Al XIV-lea Conferință Anuală al Asociației Economiștilor Maghiari din România, Odorheiu Secuiesc 26
Csaba Pásztor:
Noutăți în legislația economică și financiară 27

Rezumatul revistei în limba română și engleză 28

Contents

József Somai:
Memento. On the 200th birthday anniversary of gr. Imre Mikó 1
József Ángyán:
The economy of the agrarian environment and regional development in the European Union and Hungary
(Process analysis, evaluation of the situation and sketch of development) 1
József Somai:
Economical chances for the Hungarian community from Transylvania 12
Mária Vincze:
Training of economists within the Hungarian line of the Faculty of Economical Sciences and
Business from within the Babeș-Bolyai University Cluj-Napoca 17
Árpád Szabó:
Post-high-school education in Hungarian within the field of economics at Sapientia University 22
Orsolya Zemba:
The 14th Annual Conference of Hungarian Economist's Society of Romania, Odorheiu Secuiesc 26
Csaba Pásztor:
Novelties of the field of economical & financial law 27

Content of the paper in Romanian and English 28